

9 OKT. 1942

1291

Mappe

21

34

1942

FRIHETEN

Nr. 34.

KAMPORGAN FOR NORSKE PATRIOTER

Våre fallne —

34 til av våre beste og trugnaste søner har funne døden - fallne for fiende- og svikarhand. Lista over blodvitna for vår sak er lang no. Det står 144 namn der, og vi er redd ho kan bli lenger. 144 ukjende graver i den jord dei ofra livet sitt for. Kvar og ein av desse heltane våre skulde ha hatt sin eigen minnestein og takk for alt. Men alvåret og villskapen i dagsens strid gir oss ikkje høve til det i dag. Heller ikkje eig vi eit ord for å tolke berre litt av det verdenshav med sorg og harm som gjømmar seg bak desse heltegravene. Og vi som fører striden til desse mennene vidare, vi ropar ikkje på hemn. Det er ikkje derfor vi strider. Vår fiende har inga menneskelige drag. Det er ein hop menneskevrak, brotsmenn og berme som aldri har hatt rett til livet og aldri vil få det. Og ikkje ein gong alle desse menneskedvergane til saman kan vege opp eit einaste ærlegt menneskeliv. Kampen som vi og alle våre allierte verda over fører er for å rydde ut desse giftplantane frå verdens hage til siste trevl. Derfor er det utløyst krefter i oss som er sterkare enn all angst for døden, enn redsla for all terror. Ingen djevlskap

kan derfor så motløyse i rekkene våre. Vår kamp held fram. Våre våpen skal ikkje kvile. Dei skal være etter fienden kvar dag, nå han der han minst ventar det. Og du landsmann som enno står utanfor striden. Skulde ikkje desse siste martyrane ha gitt deg litt og tenke på? Trur du ennå du kan sitte på din tuve trygg og vera publikum til den striden dine landsmenn fører? Har det ikkje snart gått opp for deg at det »brotsverket« å vera NORSK er fullstendig nok til at du som alle vi andre kan bli stilt opp mot muren? Kan du ikkje då likeså gjerne dø i strid for det du veit er rett? Det er rom også for deg i rekkene våre. Striden vil bli tung og den vil koste. Men er no dette livet i treldom så mykje verdt å leve at du ikkje tør våge det i striden for folket og fridomen si sak. Og du skal vite at sovande får ingen mann sege. Vi er alle i same båten i dag - om vi så aldri var det før. VÅR lagnad vil alltid bli DIN - det same kva du enn gjer for å hindre det.

Gjev handi di, bror min,

me lovar og kved:

Skal Noreg gå under,

så vil me gå med.

Tilhøva i Danmark er uhyre spent for tida uten at vi har sikre meldinger om hva som foregår. Men sikkert er det at det tyske presset auker og at landet har sett sin roligste tid under okkupasjonen. Hitler krever nå tusenvis danske arbeidere til tysk industri og 30.000 mann til den fortvilte stilling han er i på østfronten, dessuten krever han svære leveranser av matvarer. Den danske forbryterbande som heter Frikorps Danmark har terrorisert Kjøbenhavn i noen dager, et par legionærer skal være henrettet av tyskerne, og den tyske overkommandant i Danmark, general Lutken, skal være avsatt. En venter også at Danmark vil bli tvunget til en krigserklæring mot Sovjet-samveldet, likesom det i si tid ble tvunget til å skrive under antikomminternpakten

Finfølelse. Vi har sjelden ærvidne til et slikt vemmelig skuespill som den nasistiske propaganda som er laget på de ulykkelige ofre etter det engelske bombardement i Oslo 25-9. Ikke engang de døde skal få kvile i fred for de nasistiske gravskjendere. Likene skal brukes i politisk propaganda. De som ble rammet av bombardementet blir mot sin vilje brukt som offer for den innpåsletne nasistiske veldedighet. NS fant et nytt høve til å terrorisere norske borgere og rane deres gods. Det norske folkets holdning trenger ikke NS å lære oss om. Ingen beklager bombardementet i og for seg, men at bombardementet denne gang var mislykket. Også de notoriske undermålere i NS er ikke tjukkere i hue enn at de vet at bombeflyenes mål var gestapohuset og det tyske hovedkvarteret i KNA, og ikke sivil eiendom. Hovedårsaken til at

norske liv gikk tapt var at våre «beskyttere» lot flyalarmen gå etter at bombene var falt.

«Jeg har aldri sett noe så rått», sa en kvinnelig nasist, som dessuten vil gå for å være gudelig, om disse bombardementene. Hun ble kvit av hellig vrede da vi tok dagens nr. av Aftenposten og viste fram et par skrytene notiser om tyske «bedrifter» mot husbygninger i Stalingrad.

I den selebre «avis» som heter «Aker og Bærums budstikke» finner vi følgende i samband med bombardementet: «Så lenge det overhodet finnes jøssing-plutokraters penger å inndra, er det ikke påkrevet at krigsskadetrygden uthetaler et eneste øre. En ordning som denne vil sikkert vinne gjenklang hos størsteparten av det norske folk». Vi vet ikke om vi skal rekne dette bladet for et «offisiøst» organ, for å bruke et nyordnet uttrykk. Men små gryter har jo også ører, heter det. Det skulde bare være interessant å vite hva salig folkeretten vilde ha sagt til et slikt framlegg.

Fra pressa, «Da NSDAP overtok makten i Tyskland, var partiet tallmessig lite. I Norge skjer for tiden noe lignende». Gaulciter und Reichstatthalter Wegener om NS's 8 riksmøte. Overskrift i Aftenposten 30-9. Og vi som trodde at NS var det tallmessig sterkeste parti som Norge noensinne har hatt.

Den finske avisa «Suomen sosialidemokratti» hadde den 28-9 en artikkel som er typisk for stemninga i Finland nå. De storfinske kretsene tar til å forstå at de har satt på en

tapene best og vil ro seg i land ved gradvis å fri til vestmaktene. Aviser prøver å bortforklare disse kretsers eget ansvar for at landet er våpenbror med nasismen i dag. Det eneste mål har vært Finnlands sjølstende, heter det så vakkert, og Amerika, «som er forsvareren av de små land» må forstå Finlands stilling. Det gjelder å slenge kapp over på andre skuldrene for det er for seint.]

En ung heltinne. På grensa mellom Nordtrøndelag og Nordland ligger Majavatn. Gestapo kom her inn til en småbruker som var angitt. Bare han og datteren er heime. Mannen blir arrestert, men den 15-årige datteren kommer unna. Da de ror over vatnet, roper gjenta fra skogen; — «Hopp i vatnet, far! Jeg skal nok klare de andre!». Faren hopper i vatnet og svømmer i land, mens datteren fyrer løs på tyskerne med maskingevær. 3 ble drept, 1 hårdt såret, og en hirdmann som var med kom seg unda. Tyskerne samler nå alle krefter, gjennom søker skogen og skal arrestere en fenrik som er mistenkt. Han kommer seg unda og over til Øvre Bindal, der han gar inn på en gard for å låne nøkkel til ei hytte i dalen. Men mannen er nasist og varsler lensmannen om å se på selskapet i hytta. Lensmannen og betjenten kommer, fenriken vet hva lagnad alle har i vente, drar revolveren og skyter begge ned. Tyskerne har nå samlet all gestapo fra Namsos til Mosjøen og gjennom søker skogene, men folka er ikke funnet.

ET BREV TIL NYGÅRDSVOLD

Grunnspørsmålet i norsk politikk i dag er som alle vet å nå fram til en

slagkraftig og ensartet krigspolitikk med innsats av alle krefter. I oktober 1941 sendte nordmenn fra alle leire her heime et brev til Nygårds vold som klarlegger spørsmålet godt. Vi tar her et sammendrag av brevet, gjengitt etter Avantgarden.

Innledningsvis pekes det på at aldri har norsk historie framvist en politikk i sterkere samsvar med hele folkets livskrav enn krigspolitikken mot Hitlertyskland. Dette er heimlandets syn på grunninnholdet i regjeringens politikk, og hovedproblemet for nordmennene nå er derfor å finne fram til en konsekvent og slagkraftig krigspolitikk uten hemninger av ideologisk art. «Det er i høy grad beklagelig å måtte konstatere at naive og negative trekk som er av ideologisk art også kommer til uttrykk i den så å si autoriserte politikk som den nasjonale front i Norge fører under ledelse av vår regjering i London. Denne politikk, den så såkaldte passive motstand, trenger derfor ei grundig prøving. Resultatet må bli ei organisatorisk og delvis politisk fornying som setter oss istand til å konsolidere alle krefter til et energisk og vel gjennomtenkt illegalt organisasjonsarbeid med det for øye å organisere og utleyse folkets virkelige nasjonale krefter. Denne organiserte nasjonale kraft i vårt folk må ikke hemmes eller avgrenses i sitt politiske virkeområde mot Terbovens okkupasjonspolitikk av omsyn til naive og negative forestillinger, slik som det er kommet til uttrykk under den passive motstand, men brukes til planmessig organisert aktiv motstand og åtak på alle frontavsnitt av Hitlers krigspolitikk i Norge. Vi vil begå feil med uanede følger for vårt folk

og land om vi ikke sammen med våre allierte har evne og dristighet til å trekke alle konsekventer av de særegne trekk som mer og mer gjør seg gjeldende i den nåværende krig. Oppgaven består i å utarbeide en politikk som står i samsvar med de konkrete særegenheter i denne krig. — Så blir det pekt på hvordan de særegne trekk i denne krigen er;

1. Nasifisering av et folk som blir okkupert. 2. Utnytting av landets forråd og produksjonsmidler. 3. Gradvis mobilisering av borgerne til tysk krigstjeneste. 4. Undergrave folkenes motstandskraft ved en terror uten sidestykke. Så sier brevet videre: «De naive og negative trekk i den passive motstandspolitik, i alle fall slik den har blitt praktisert hos oss, er at den omtrent bare rammer ett område av Hitlers krigspolitik, nemlig nasifiseringa, men ikke de mest sårbare områder som uten tvil er produksjonen og okkupasjons hæren tatt i videste forstand. Vi står overfor det faktum i Norge i dag at alle produktive krefter produserer for Hitlers krig og krigsmål. Visse steg er tatt for å innlemme landets borgere i den tyske krigsmaskine. Om Hitler ofrer millioner tyskere og andre lands borgere, om han lar dem skyte med eller uten standrett, er for ham og hans landsforrederiske redskaper av fullstendig underordnet betydning i forhold til det å tape krigen og gå under. Når vi derfor står overfor en slik motstander som Hitler, må det være innlysende at vi i vår krigspolitik ikke må vike tilbake for å slå denne historiens største barbar med hans egen hemningsløshet og hensynsløshet, med hans egne metoder og våpen. Loven i denne krig er særlig hard og brutal

det er sant. Men den hærfører som krenker denne tendens i loven, taper i poeng. Han kan komme til å ofre verdifullt menneskeblod uten nytte. Når historien stiller spørsmålet slik, blir konsekvensen at Norge sammen med sine allierte må føre en konsekvent og slagkraftig krigspolitik frigjort fra ethvert spor av naive og negative trekk og ideologiske hemninger». Brevet uttrykker til slutt tilliten til at statsministeren vil forstå hva som har fått alvorlige nordmenn til å legge dette fram, og det slutter med disse ord;

«En hver nordmann her heime sverger Eidsvolds-eden:

«ENIG OG TRO TIL DOVRE FALLER!»

Glomfjord med sin aluminiumsproduksjon er et viktig ledd i Hitlers krigsapparat. Bedriften er nå satt ut av drift for lange tider, idet de verdige rørledninger fra fjellet og ned til kraftanlegget er sprengt flere steder. Det har også vært tallrike engelske bombardement i Glomfjord og 8 engelske fallskjermtropper er tatt til fange av tyskerne.

Under bombardementet av Oslo den 25 september gikk det også med tallrike tyskere i de ødelagte gårder. 96 tyske lik skal hittil være gravet fram under ruinene.

I Brno i Tsjekkoslovakia er en prest og borgermester skutt med 10 medl. av sin familie for å ha gitt hjelp til slektninger etter ofrene fra Heydrich-affæren. Dessuten blir det meldt at en høy gestapo-offiser Gruber er drept. Dette skjer 5 måneder etter attentatet på Heydrich.